

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

*Stappenplan voor het handelen bij signalen van
huiselijk geweld en kindermishandeling.*

Inhoudsopgave:

1 Inleiding.....	2
2 Definities.....	3
3 Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.....	4
3.1 Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.....	5
3.1.1 Stap 1 In kaart brengen van signalen.....	5
3.1.2 Stap 2 Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van het Advies en meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld.....	6
3.1.3 Stap 3 Gesprek met de ouder.....	6
3.1.4 Stap 4 Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.....	7
3.1.5 Stap 5 Beslissen: zelf hulp organiseren of melden.....	7
3.1.5.1 Stap 5a Hulp organiseren en effecten volgen.....	7
3.1.5.2 Stap 5b Melden en bespreken met de ouder.....	8
3.2 Verantwoordelijkheden van de school in het scheppen van een randvoorwaarde voor een veilig werk- en meldklimaat.....	8
4 Algemeen.....	10
4.1 Doel en functies van de meldcode.....	10
4.2 De stappen die medewerkers geacht worden te zetten.....	10
4.3 Volgorde van de stappen	10
4.4 Termijnen van de stappen	10
4.5 Verantwoordelijkheid en taken	11
4.6 Strafrechtelijke aanpak	11
4.7 Verhouding tot de verwijsindex risicojongere	11
4.8 Kindermishandeling gepleegd door een medewerker van de school	11
4.9 Meldplicht onderwijs bij zedendelict	12
4.10 Aangifteplicht schoolbestuur bij mogelijk zedendelict	12
5 Verantwoordelijkheden van de O.G.Heldringschool.....	13
6 Sociale kaart O.G.Heldringschool.....	14
Bijlage 1: Afwegingskader.....	15
Bijlage 2: Signaleringslijst 4-12 jaar.....	16
Bijlage 3: Checklist signalen.....	20
Bijlage 4: Melding bij Veilig Thuis.....	23

1 Inleiding

Vanaf 1 juli 2013 is de wet Verplichte Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling van kracht. In het kader van kwaliteitszorg, is de plicht opgelegd om een meldcode te hanteren voor huiselijk geweld en kindermishandeling, daaronder ook begrepen seksueel geweld, vrouwelijke genitale verminking (ook wel genoemd meisjesbesnijdenis) en eer-gerelateerd geweld. De verplichting geldt voor organisaties en zelfstandige medewerkers in de gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg, justitie en politie.

Deze meldcode is gebaseerd op het basismodel meldcode: Stappenplan voor het handelen bij signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling van het ministerie van VWS (oktober 2013) en is het vervolg op de 'Meldcode Basisonderwijs 2010' van JSO Expertisecentrum voor jeugd, samenleving en ontwikkeling.

Vanaf 1 januari 2019 is het verplicht om binnen de meldcode te werken met een afwegingskader (bijlage 1). Het afwegingskader maakt onderdeel uit van de aangepaste meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

De aandachtsfunctionaris is voor medewerkers het aanspreekpunt bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Aandachtsfunctionaris O.G.Heldringschool:

➤ André Hogervorst (directie)	Aanwezig op maandag – dinsdag – woensdag – donderdag en Vrijdag
E-mailadres:	ahogervorst@scoh.nl
Telefoonnummer:	070-3635403
➤ Mariëtte Verhagen (intern begeleider)	Aanwezig op maandag – dinsdag en donderdag
E-mailadres:	mverhagen@scoh.nl
Telefoonnummer:	070-3635403

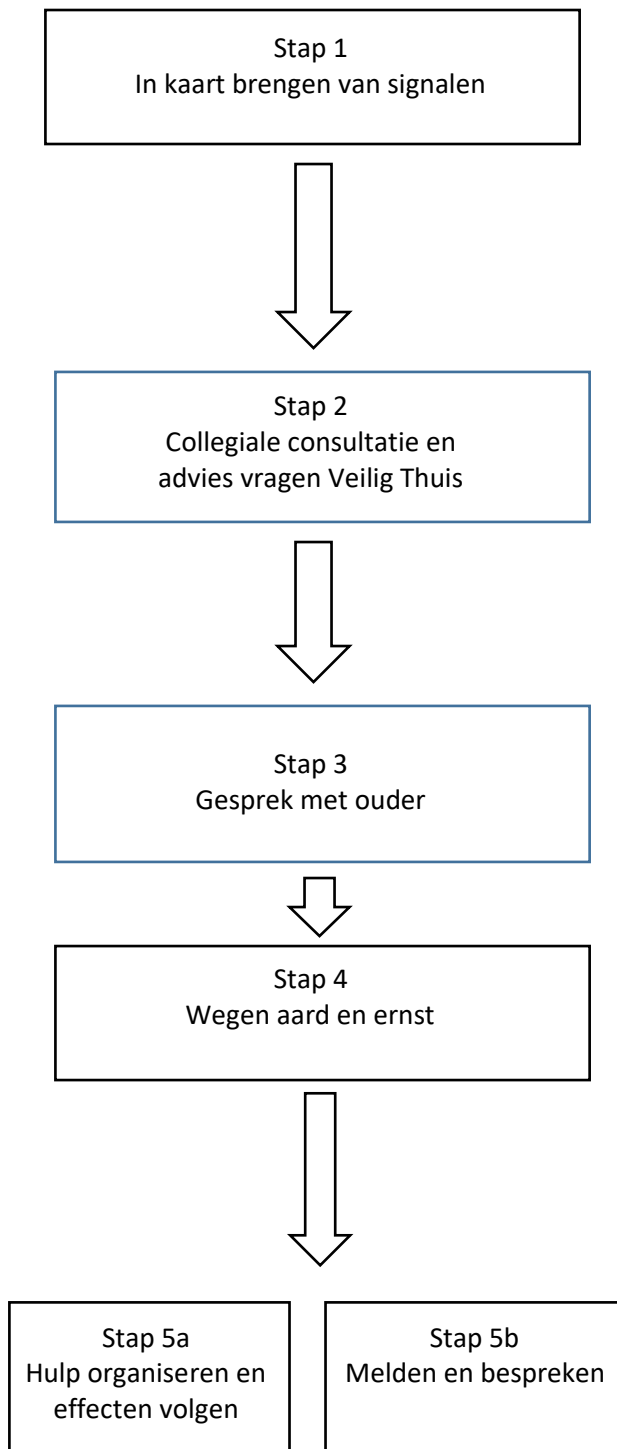
Deze uitgave van de meldcode is een verkorte weergave van het document 'Handleiding bij de meldcode'. Voor verdere verdieping in de meldcode kan het dus soms handig zijn het uitvoerige document te raadplegen.

Er is voor de meldcode ook een app ontwikkeld, zowel voor Apple- als voor Androidtelefoons.

2 Definities

Medewerker:	De medewerker die binnen de school werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen onderwijs, begeleiding of een andere wijze van ondersteuning biedt. Hieronder vallen in ieder geval de leraar, de facilitair medewerker, intern begeleider, directeur, invalkracht, zelfstandige zonder personeel (zzp'er), gedragswetenschapper, leidinggevende, vertrouwenspersoon, directie.
Aandachtsfunctionaris:	De medewerker werkzaam binnen de school met specifieke deskundigheid op het terrein van kindermishandeling en huiselijk geweld.
Intern begeleider:	De intern begeleider is verantwoordelijk voor de leerlingenzorg en heeft coördinerende en begeleidende taken. Hij/zij helpt leerkrachten en ouders met hulpvragen over kinderen. Hij/zij voert ook gesprekken met ouders en leerkracht over het kind.
Ouders/ verzorgers	De volwassenen of volwassene die verantwoordelijk zijn/ is voor de zorg en opvoeding van het kind; ouder(s), verzorger(s), voogd. Daar waar ouders geschreven wordt, wordt ook verzorgers of ouder/ verzorger bedoeld.
School:	Kan ook O.G.Heldringschool gelezen worden.
Hij:	Waar gesproken wordt over hij, kan zowel hij als zij van toepassing zijn.
Veilig Thuis:	Veilig Thuis is het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit zijn regionale organisaties waar slachtoffers, daders en omstanders terecht kunnen voor deskundige hulp en advies. Veilig Thuis is er voor iedereen, jong en oud, die te maken heeft met huiselijk geweld of kindermishandeling. Veilig Thuis geeft advies en biedt ondersteuning, ook aan professionals. Veilig Thuis biedt de helpende hand, doorbreekt onveilige situaties en zet mensen in beweging.

3 Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- Observer.
- Hanteer eventueel signaleringslijst 4-12 jaar (bijlage 2)
- Onderzoek naar onderbouwing.
- Gesprek met ouders: delen van de zorg/signalen.
- Overleg met Intern begeleider en directie.
- Actie richting stap 2 wordt vastgelegd.
- Vul 'Checklist signalen' in (bijlage 3).

Stap 2: Collegiale consultatie en advies vragen Veilig Thuis.

- Consulteer interne en externe collega's.
- Bilateraal overleg met jeugdarts, intern begeleider of andere betrokkenen bijv. leerplichtambtenaar.
- Consulteer Veilig Thuis.

Stap 3: Gesprek met ouder.

- Gesprek met de ouder(s): delen van de zorg.
- Uitkomsten consultaties met ouder(s) delen.

Stap 4: Weging van de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

- Weeg risico, aard en ernst van de kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Bij twijfel altijd Veilig Thuis vragen hier een oordeel over te geven.
- Hanteer het afwegingskader (bijlage 1).

Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen.

- Bespreek zorgen met ouder(s) .
- Organiseer hulp door ouder(s) te verwijzen naar Bureau Jeugdzorg/ Centrum Jeugd en Gezin.
- Monitor of ouder/leerling hulp krijgen.
- Volg de leerling

Stap 5b:

- Hanteer document 'Melding bij Veilig Thuis' (bijlage 4).
- Bespreek met ouder(s) uw voorgenomen melding.

3.1 Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Hieronder worden de stappen uit het stappenplan verder uitgewerkt.

3.1.1 Stap 1: In kaart brengen van signalen.

Bij vroeg signalering worden signalen gezien die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over de oorzaak zoals huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom verstandig uit te gaan van de signalen die de leerkracht of andere betrokkene bij de leerling of in de interactie tussen ouder(s) en leerling waarneemt.

Maak bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling gebruik van de signaleringslijst 4-12 jaar (bijlage 2). Realiseer je wel dat signalen ook altijd op iets anders kunnen duiden.

In deze fase observeert de leerkracht de leerling in de klas en eventueel daarbuiten (bijvoorbeeld tijdens een huisbezoek) waardoor de signalen in kaart kunnen worden gebracht. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de 'Checklist signalen' (bijlage 3).

Het is gebruikelijk om als leerkracht in gesprek te gaan met de ouder(s) tijdens haal- en brengmomenten. Tijdens het uitwisselen over de activiteiten van de dag, de leerling en de feitelijkheden die u opvallen, krijgt de leerkracht een beeld waardoor de leerkracht ook met informatie van de ouder(s) de situatie in kaart kan brengen.

Daarnaast observeert de leerkracht de ouder(s) en het kind tijdens overige contactmomenten. De leerkracht verzamelt alle signalen, waardoor hij/zij duidelijker krijgt of er zorgen zijn en welke zorgen dit zijn.

Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen hoort de leerkracht digitaal vast te leggen in het leerling dossier (Parnasyss). Hierdoor kan de school later bij de inspectie verantwoording afleggen indien dit wordt gevraagd.

Leg in het leerling dossier (Parnasyss) de volgende gegevens vast:

- Vermeld altijd datum, plaats, situatie en overige aanwezigen.
- Signalen die duidelijk maken welke zorgen u ziet, hoort of ruikt.
- Signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten.
- Contacten over deze signalen.
- Stappen die worden gezet.
- Besluiten die worden genomen.
- Vervolgaantekeningen over het verloop.

Beschrijf uw signalen zo feitelijk mogelijk, ouders hebben inzage recht in het dossier:

- Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht.
- Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.
- Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde medewerker.

Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een medewerker, meld de signalen dan bij de leidinggevende of de directie, conform de *Wet Preventie en bestrijding van seksueel geweld en seksuele intimidatie in het onderwijs, artikel 4 Verplichting tot overleg en aangifte inzake zedenmisdrijven (meld- en aangifteplicht)*. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Tijdens deze fase kan de leerkracht ten- allen- tijde de aandachtsfunctionaris raadplegen.

3.1.2 Stap 2: Collegiale consultatie en advies vragen Veilig Thuis.

Consultatie is mogelijk met de volgende collega's: de intern begeleider, de directie, de aandachtsfunctionaris kindermishandeling, een collega uit dezelfde klas, schoolmaatschappelijk werk, Centrum Jeugd en Gezin of een andere externe instantie.

Om de leerling 'open' (niet anoniem) te bespreken met andere externe deskundigen is toestemming van de ouder(s) vereist. Indien men in het contact transparant en integer is, is de kans groot dat over deze zaken een open gesprek mogelijk is. In de meeste gevallen wordt toestemming door de ouder(s) gegeven.

Gespreksvaardigheid om in gesprek te gaan over zorgen en het vragen om toestemming van de ouder(s) is een specifieke deskundigheid en kan door middel van scholing worden aangeleerd.

Indien de ouder(s) weigert is dit een zorgelijk signaal en moet het worden meegenomen in de weging (Stap 4). De leerling kan overigens anoniem worden besproken wanneer de ouder(s) geen toestemming heeft gegeven, maar dit verdient niet de voorkeur vanwege de eventuele vervolgacties.

Indien men ook maar enige twijfel heeft over de oorzaak van de situatie en/of eventuele mogelijke onveiligheid bij de leerling, moet men advies vragen bij Veilig Thuis. Veilig Thuis kan een eerste weging maken of het terecht is dat u zich zorgen maakt over deze situatie en of er mogelijk sprake kan zijn van kindermishandeling of huiselijk geweld.

Door de ouder(s) continu te betrekken en in overleg te treden, is de kans groter dat de ouder(s) gemotiveerd is om de situatie te verbeteren en/of hulp te aanvaarden.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en ernstig geweld, kun je meteen advies vragen aan Veilig Thuis. Kom je daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kunt je zo nodig in hetzelfde gesprek een melding doen zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet.

In noodsituaties kun je overigens ook contact zoeken met de crisisdienst van Veilig Thuis en/of de politie vragen om hulp te bieden.

Tijdens deze fase werken leerkracht en aandachtsfunctionaris samen en spreken af wie de verslaglegging in het leerlingdossier (Parnasyss) bijhoudt.

3.1.3 Stap 3: Gesprek met de ouder(s)

- Leg de ouder het doel uit van het gesprek.
- Beschrijf de feiten die zijn vastgesteld en de waarnemingen die zijn gedaan.
- Nodig de ouder uit om een reactie hierop te geven.
- Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen er gezien, gehoord en waargenomen is. In geval van een vermoeden van (voorgenomen) vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis) of eer-gerelateerd geweld neemt u met spoed contact op met Veilig Thuis.
- Leg het gesprek vast en laat het indien mogelijk ondertekenen door alle betrokkenen.

In de meeste gevallen is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouders te informeren en uit te wisselen over de ontwikkeling van hun leerling, kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bekrachtigd worden. Nodig de ouder(s) expliciet uit tot het geven van zijn/haar mening en vraag door over leerling gerelateerde onderwerpen in de thuissituatie. Herkent de ouder(s) de situatie? Hoe gedraagt de leerling zich thuis? Hoe reageert de ouder(s) daarop? Hoe gaat het opvoeden thuis? Hoe reageert de leerling hierop? Hoe is de ontwikkeling van de leerling tot nu toe verlopen? Wat vindt de ouder(s) daarvan? Hoe ervaart de ouder(s) de opvoeding en zijn rol als ouder(s)?

Breng de ouder(s) na overleg met anderen op de hoogte. Informeer en wissel tijdens deze contacten continu uit over de ontwikkeling van de leerling en de zorgen die u hebt.

Indien een handelings- of begeleidingsplan wordt ingezet voor de leerling, bespreek dit met de ouder(s). Bespreek ook tussentijds en na afloop de resultaten van het handelings- of begeleidingsplan.

Indien de ouder(s) de zorgen herkent kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen. Daarnaast kunnen handelingsadviezen worden uitgewisseld voor in de klas en thuis.

Indien tijdens het gesprek met de ouder(s) blijkt dat de zorgen een andere oorzaak heeft, kunt u dit traject afsluiten. U kunt de leerling en de ouder(s) binnen de interne en externe zorgstructuur van de school verder begeleiden.

Het doen van een melding bij Veilig Thuis zonder dat de signalen zijn besproken met de ouder(s), is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van de ouder(s), die van u zelf, of die van een ander in het geding is; of
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder(s) door dit gesprek het contact met u zal verbreken.

Bij het vragen van advies aan Veilig Thuis geldt dit niet, advies vragen mag altijd anoniem.

Tijdens deze fase werken leerkracht en aandachtsfunctionaris samen en spreken af wie de verslaglegging in het leerling dossier (Parnasyss) bijhoudt.

3.1.4 Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de ouder het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. Maak voor het wegen van aard en ernst gebruik van het afwegingskader (bijlage 1).

Neem contact op met Veilig Thuis of de jeugdgezondheidszorg bij het maken van deze weging.

Tijdens deze fase werken leerkracht en aandachtsfunctionaris samen en spreken af wie de verslaglegging in het leerlingdossier (Parnasyss) bijhoudt.

3.1.5 Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

3.1.5.1 Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen

Meent men, op basis van de afweging in stap 4, dat de leerling en zijn gezin redelijkerwijs *voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling kunt beschermen:

- organiseer dan de noodzakelijke hulp;
- volg de effecten van deze hulp; en
- doe alsnog een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt, of opnieuw begint.

De aandachtsfunctionaris bespreekt met de ouder(s) de uitkomst van stap 4 en het advies van Veilig Thuis. Bespreek met de ouder(s) de verder te nemen stappen voor geadviseerde hulpverlening voor de leerling en/of de ouder. Geef informatie en maak afspraken over de eventuele indicaties die nodig zijn voor verdere hulp. Verwijs de ouder door en vraag daarna of de ouder is aangekomen bij de hulp.

Maak in de klas afspraken over begeleidings- en zorgbehoeften van de leerling. Stel een handelings- of begeleidingsplan op en voer dit uit. Deel de uitkomst van deze bespreking met de ouders.

3.1.5.2 Stap 5b: Melden en bespreken met de ouder(s)

Kan men de leerling niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling beschermen, of twijfelt men eraan hiertegen voldoende bescherming te kunnen bieden:

- Vul het document 'Melding bij Veilig Thuis' (bijlage 4) in.
- Meld het vermoeden bij Veilig Thuis;
- Sluit bij de melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die wordt gemeld (ook) van anderen afkomstig is;
- Overleg bij de melding met Veilig Thuis wat men *na de melding*, binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden, *zelf* nog kan doen om de leerling en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

Besprek de melding vooraf met de ouder. Men kan de melding ook bespreken met de leerling wanneer deze 12 jaar of ouder is.

- Leg uit waarom men van plan is een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is.
- Vraag de leerling en/of ouder uitdrukkelijk om een reactie.
- In geval van bezwaren van de leerling en/of ouder, overleg op welke wijze men tegemoet kan komen aan deze bezwaren en leg dit in het document vast.
- Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in de afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen.
- Doe een melding indien naar ons oordeel de bescherming van de leerling of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Van contacten met de leerling en/of ouder over de melding kan worden afgezien:

- Als de veiligheid van de leerling, die van degene die meldt, of die van een ander in het geding is; of
- Als men goede redenen heeft om te veronderstellen dat de leerling en/of de ouder daardoor het contact met zal verbreken.

Indien na enige periode onvoldoende verbetering zichtbaar is, is het van belang opnieuw contact op te nemen met Veilig Thuis en eventueel opnieuw een melding te doen. Veilig Thuis adviseert, indien nodig, meerdere keren contact op te nemen indien je onvoldoende verbetering of verslechtering ziet.

3.2 Verantwoordelijkheden van de O.G.Heldringschool in het scheppen van een randvoorwaarde voor een veilig werk- en meldklimaat

Om het voor medewerkers mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt de school er zorg voor dat:

Directie :

- De meldcode opgenomen wordt in het zorgbeleid en/of veiligheidsbeleid van de organisatie;
- Deskundigheidsbevordering opgenomen wordt in het scholingsplan;
- De meldcode aansluit op de werkprocessen binnen de organisatie;
- De meldcode aansluit op de zorgstructuur van de organisatie;
- De werking van de meldcode regelmatig (1-jaarlijks) geëvalueerd wordt en zo nodig acties in gang gezet worden om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- Binnen de organisatie en in de kring van ouders/verzorgers bekendheid gegeven wordt aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- Hij de eindverantwoordelijkheid draagt voor de uitvoering van de meldcode.

De aandachtsfunctionaris:

- Functioneert als vraagbaak binnen de organisatie voor algemene informatie over (de meldcode) kindermishandeling;
- Heeft kennis van de stappen volgens de meldcode;
- Stelt taken vast van een ieder (wie doet wat wanneer) en legt deze in de meldcode vast;
- Vult de sociale kaart in de meldcode in;
- Coördineert de uitvoering van de meldcode bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- Waakt over de veiligheid van de leerling bij het nemen van beslissingen in samenwerking met de IB-er en directie;
- Neemt zo nodig contact op met het Veilig Thuis voor advies of melding;
- Evalueert de genomen stappen met betrokkenen;
- Ziet toe op zorgvuldige omgang met de privacy van het betreffende gezin;
- Ziet toe op dossiervorming en verslaglegging in samenwerking met de aandachtsfunctionaris en IB-er.
- Herkent signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Heeft overleg met de leraar en ib-er bij zorg over een leerling aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Voert de afspraken uit die zijn voortgekomen uit het overleg met de leraar en ib-er.

Taken intern begeleider:

- Herkent signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Heeft overleg met de leraar en aandachtsfunctionaris bij zorg over een leerling aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Voert de afspraken uit die zijn voortgekomen uit het overleg met de leraar en aandachtsfunctionaris, zoals observeren en verslaglegging;

Leerkracht:

- Signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Overlegt met de intern begeleider of aandachtsfunctionaris bij zorg over een leerling aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Voert de afspraken uit die zijn voortgekomen uit het overleg met de intern begeleider of aandachtsfunctionaris, zoals observeren of een gesprek met de ouder(s);
- Bespreekt de resultaten van de ondernomen stappen met de intern begeleider of aandachtsfunctionaris.

Directie, de leidinggevende en de medewerkers zijn *niet* verantwoordelijk voor:

- Het vaststellen of er al dan niet sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld;
- Het verlenen van professionele hulp aan ouders of leerlingen (begeleiding, therapie).

4 Algemeen

4.1 Doel en functies van de meldcode

De verplichting voor de school om een meldcode te hanteren, heeft tot doel medewerkers te *ondersteunen* in de omgang met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De meldcode bevat een stappenplan. Dit stappenplan leidt de medewerker stap voor stap door het proces vanaf het moment dat hij signaleert tot aan het moment dat hij eventueel een beslissing neemt over het doen van een melding. De stappen maken de medewerker duidelijk wat er van hem wordt verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling en hoe hij op een verantwoorde wijze komt tot een besluit over het doen van een melding. Deze ondersteuning van medewerkers in de vorm van het stappenplan, levert, zo mag worden verwacht, een bijdrage aan een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Daarnaast fungeert de meldcode als toetssteen voor de school én voor de individuele medewerker. De school zal, als zij aan toezicht door de inspectie van het onderwijs is onderworpen, door de inspectie kunnen worden aangesproken op het beschikken over een deugdelijke meldcode én op het scheppen van de randvoorwaarden waardoor de medewerkers die binnen een school werkzaam zijn, de meldcode in een veilig werkklimaat kunnen toepassen. Individuele medewerkers kunnen worden aangesproken op de feitelijke toepassing van het stappenplan in de meldcode bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling. Zo zal in een onderzoek naar aanleiding van een bepaalde casus op organisatieniveau worden bekeken of er een meldcode aanwezig is en of de school zich voldoende heeft ingespannen om de meldcode te laten 'werken'. Het handelen van de betreffende medewerkers kan worden getoetst aan het stappenplan van de code.

4.2 De stappen die medewerkers geacht worden te zetten

De stappen gaan in op het proces vanaf het moment dat er signalen zijn. Signaleren wordt gezien als een belangrijk onderdeel van de beroepshouding van alle medewerkers die binnen de school werkzaam zijn. Zo bezien is signalering geen stap in het stappenplan, maar een grondhouding die in ieder contact met de leerling en de ouder wordt verondersteld. De stappen wijzen de medewerker de weg als hij meent dat er signalen zijn van huiselijk geweld of van kindermishandeling.

4.3 Volgorde van de stappen

De stappen die worden beschreven zijn in een bepaalde volgorde gerangschikt. Deze volgorde is niet dwingend. Waar het om gaat, is dat de medewerker op enig moment in het proces alle relevante stappen heeft doorlopen, voordat er wordt besloten een melding te doen. Zo zal het soms, na overleg met de ib-er, voor de hand liggen om met een met de ouder in gesprek te gaan over bepaalde signalen. In andere gevallen zal er eerst overleg zijn met de directeur en met Veilig Thuis voordat we het gesprek met de ouder aangaan. Ook zullen stappen soms twee of drie keer worden gezet.

4.4 Termijnen van de stappen

Er zijn geen termijnen beschreven per stap. De reden hiervan is dat het beschrijven van een tijdspad schijnveiligheid geeft. Elke situatie is anders en de medewerker zal een inschatting moeten maken op basis van ernst en (on)veiligheid van de situatie. Daarnaast zou een beschreven tijdspad uit moeten gaan van de meest ernstige, fatale vorm en situatie van huiselijk geweld en kindermishandeling. Alle andere situaties zullen in datzelfde tijdspad moeten worden afgehandeld. Dit is niet mogelijk en geeft geen recht aan de situatie van elke individu. Het is daarom dat wettelijk geen tijdspad wordt vastgelegd. In elke situatie van huiselijk geweld en kindermishandeling wordt opnieuw een inschatting gemaakt van de ernst en mate van spoed. Het is aan de medewerker en de school om effectief en verantwoord te handelen.

Maak deze inschatting nooit alleen, maar samen met iemand anders zoals een aandachtsfunctionaris, IB-er, directeur, of Veilig Thuis.

4.5 Verantwoordelijkheid en taken

De leraar dient deskundig te zijn in het herkennen en bespreken van signalen die kunnen wijzen op huiselijk geweld en kindermishandeling.

Onder signaleren wordt verstaan het waarnemen en interpreteren van aanwijzingen in gedrag en lichamelijk welzijn van het kind, gedrag van de ouders en de gezinsomgeving die mogelijk wijzen op huiselijk geweld of kindermishandeling. Deze signalen dienen zo snel mogelijk neergelegd te worden bij de aandachtfunctionaris.

De aandachtfunctionaris heeft een centrale rol in de stappen rond het signaleren en handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling in huiselijke kring. De aandachtfunctionaris kan bijvoorbeeld een leidinggevende, intern begeleider zijn en dient het onderwerp huiselijk geweld en kindermishandeling binnen de school te borgen. Hiertoe dient de aandachtfunctionaris deskundig te zijn in het signaleren, handelen en delen van zorg en op de hoogte te zijn van de werkwijze van de meldcode en de afspraken binnen de eigen school.

De aandachtfunctionaris heeft tevens contact met externe partijen als bijvoorbeeld Veilig Thuis.

De directie draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering de meldcode. De directie is verantwoordelijk dat de meldcode wordt opgenomen in het zorgbeleid en/of veiligheidsbeleid en dat deze aansluit op werkprocessen binnen de school. De directie stelt aandachtfunctionarissen aan en geeft deze mandaat en de ruimte deze functie naar behoren uit te oefenen. De directie draagt er zorg voor dat medewerkers binnen de school op de hoogte zijn van de meldcode en ernaar kunnen handelen.

4.6 Strafrechtelijke aanpak

Als door de signalen een vermoeden ontstaat van een ernstig misdrijf, is het verstandig om de te zetten stappen, al dan niet via Veilig Thuis, af te stemmen met de interventies van de politie. Gesprekken met slachtoffer en/of getuige kunnen het leveren van bewijs in een strafzaak namelijk belemmeren.

4.7 Verhouding tot de verwijsindex risicojongere

In geval van een vermoeden van kindermishandeling moet de medewerker doorgaans niet alleen de stappen van de meldcode zetten, maar daarnaast ook moeten overwegen of een melding zou moeten worden gedaan in de verwijsindex risicojongeren (0-23 jaar). Deze verwijsindex heeft tot doel om medewerkers die met hetzelfde kind te maken hebben met elkaar in contact te brengen als zij beiden risico's signaleren met betrekking tot, kort gezegd, een bedreigde ontwikkeling naar volwassenheid van de leerling. Doel daarvan is te komen tot een gezamenlijke aanpak van de problematiek van de leerling en zijn gezin. We wijzen er met nadruk op dat de het niet gaat om een keuze tussen een melding in de verwijsindex of de stappen van de meldcode, maar dat beide acties bij vermoedens van kindermishandeling aan de orde zijn omdat ze elkaar ondersteunen. Meer informatie: www.verwijsindex.nl.

4.8 Kindermishandeling gepleegd door een medewerker van de school

Kindermishandeling door medewerkers vallen niet onder het bereik van het basismodel. Deze vormen van geweld vallen buiten het basismodel, omdat dan andere stappen aan de orde zijn, zoals het direct informeren van het bestuur en het inschakelen van de betreffende inspectie.

Medewerkers in het primair onderwijs (PO) zijn wettelijk verplicht het schoolbestuur onmiddellijk te informeren als zij informatie krijgen over een mogelijk zedendelict. Het gaat dan om een strafbaar feit waarbij een medewerker van de school een minderjarige leerling seksueel heeft misbruikt of geïntimideerd. De aangifteplicht houdt in dat het bestuur van de school verplicht is aangifte te doen bij de politie als een vermoeden bestaat dat een zedendelict is gepleegd. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

4.9 Meldplicht onderwijs bij zedendelict

Als een medewerker een vermoeden heeft van seksueel misbruik, moet hij dit onmiddellijk bekend maken bij het schoolbestuur. Het is niet voldoende een tussenpersoon te informeren, zoals een lid van de schoolleiding. Als de medewerker zijn verantwoordelijkheid hiervoor niet neemt, kan het schoolbestuur strenge maatregelen nemen. Zwijgt een medewerker over bij hem bekend seksueel misbruik, dan kunnen het slachtoffer en/of zijn ouders een schadeclaim indienen tegen de medewerker.

De meldplicht geldt voor alle medewerkers op een school. Hieronder vallen ook contactpersonen en interne vertrouwenspersonen die binnen hun functie informatie krijgen over mogelijk seksueel misbruik. Geen enkele medewerker kan zich beroepen op de geheimhoudingsplicht.

Als het schoolbestuur een melding heeft ontvangen van een mogelijk zedendelict, is het schoolbestuur verplicht direct te overleggen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs (IvHO). De vertrouwensinspecteur stelt vast of sprake is van een redelijk vermoeden van een strafbaar feit.

4.10 Aangifteplicht schoolbestuur bij mogelijk zedendelict

Als na het overleg met de vertrouwensinspecteur blijkt dat er een redelijk vermoeden is van een zedendelict, is het schoolbestuur altijd verplicht aangifte te doen bij de politie. Ook als de betrokkenen misschien hun bedenkingen hebben. Het schoolbestuur informeert ook de betrokkenen. Voorop staat dat herhaling van het seksueel misbruik wordt voorkomen. De aangifteplicht geldt niet voor vertrouwensinspecteurs van de Inspectie van het Onderwijs. Zij zijn daarvan wettelijk vrijgesteld. Wel zijn ze wettelijk verplicht geheim te houden wat leerlingen, ouders of personeelsleden van een school hun toevertrouwen.

Meer informatie over de meldplicht en de aangifteplicht bij seksueel misbruik in het onderwijs vindt u op de website van het Centrum School en Veiligheid.

Als u vermoedt dat uw kind seksueel geïntimideerd wordt, kunt u ook contact opnemen met de vertrouwensinspecteur van de Inspectie van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteur behandelt de klachten met de grootste zorgvuldigheid en onderneemt geen actie zonder uw instemming. Meer informatie vindt u op de website van de Inspectie van het Onderwijs.

Conform de Wet Preventie en bestrijding van seksueel geweld en seksuele intimidatie in het onderwijs, artikel 4 Verplichting tot overleg en aangifte inzake zedenmisdrijven (meld- en aangifteplicht).

5 Verantwoordelijkheden van de O.G.Heldringschool

Het bevoegd gezag van O.G.Heldringschool

Overwegende:

- Dat de Heldringschool verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan zijn leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- Dat van de medewerkers die werkzaam zijn bij de Heldringschool op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen en ouders/verzorgers attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- Dat de Heldringschool, een meldcode wenst vast te stellen zodat de medewerkers die binnen de Heldringschool werkzaam zijn, weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- Dat de Heldringschool in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de medewerkers bij deze stappen ondersteunt;
- Dat onder *huiselijk geweld* wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, eer gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- Dat onder *kindermishandeling* wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eer gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- Dat onder *medewerker* in deze code wordt verstaan: de medewerker die voor de Heldringschool werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen van de basisschool zorg, begeleiding, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- Dat onder *leerling* in deze code wordt verstaan: de leerling aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent;

In aanmerking nemende

- De Wet maatschappelijke ondersteuning
- De Wet op de jeugdzorg;
- De Wet bescherming persoonsgegevens;
- De Wet op het primair onderwijs;
- Het privacyreglement van de O.G.Heldringschool.

Stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

6 Sociale kaart van O.G.Heldringschool

- **Politie alarmnummer (bij noodsituaties)**
Telefoonnummer: 112
- **Veilig Thuis**
Telefoonnummer: 0800-2000
- **Jeugdbescherming West**
Telefoonnummer : 070- 3795160 (bij noodsituaties).
Adres: Neherkade 3054, 2521 VX Den Haag
Telefoonnummer: 070-3082999
- **Schoolmaatschappelijk werk**
Contactpersoon: Lia Lödel
Telefoonnummer: 06-51054714
E-mailadres: lloedel@scsh.nl/ info@ithakaa.nl
- **Jeugdgezondheidszorg**
Contactpersoon: Metha Smit
Telefoonnummer: 070-7528000/06-83632008
E-mailadres: metha.smit@denhaag.nl
- **Gezinscoach**
Contactpersoon: Yvette Breedveld
Telefoonnummer: 070-7528000/ 06-50056711
E-mailadres: yvette.breedveld@denhaag.nl

Afwegingskader Onderwijs

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis.

De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school¹ of een ketenpartner² /ben ik als leerplichtambtenaar in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn.

Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager.

Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn.

Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren³ van de veiligheid van alle betrokkenen

¹ Hierbij valt te denken aan functionarissen uit de 2e lijnsondersteuning in de school, altijd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (dus geen docenten, wel een zorgcoördinator, een vertrouwenspersoon, een orthopedagoog, een schoolpsycholoog, een intern begeleider, een schoolmaatschappelijk werker, of een gezinscoach)

² Betrokken functionarissen vanuit de gemeente. Per gemeente verschillend; hierbij valt te denken aan de leerplichtambtenaar of een medewerker van een buurt- of wijkteam dat betrokken is bij de school of een medewerker van de GGD/Jeugdgezondheidszorg.

³ Aanbeveling: spreek een nazorgtraject af. Leg termijnen en verwachtingen vast.

Signaleringslijst 4-12 jaar

Als kinderen mishandeld, verwaarloosd en/of misbruikt worden, kunnen ze signalen uitzenden. Het gebruik van een signalenlijst kan zinvol zijn, maar biedt ook een zekere mate van schijnzekerheid. De meeste signalen zijn namelijk stressindicatoren, die aangeven dat er iets met het kind aan de hand is. Dit kan ook iets anders zijn dan kindermishandeling (echtscheiding, overlijden van een familielid, enz.) Hoe meer signalen van deze lijst een kind te zien geeft, hoe groter de kans dat er sprake zou kunnen zijn van kindermishandeling.

Het is niet de bedoeling om aan de hand van een signalenlijst het 'bewijs' te leveren van de mishandeling. Het is wel mogelijk om een vermoeden van mishandeling meer te onderbouwen naarmate er meer signalen uit deze lijst geconstateerd worden. Een goed beargumenteerd vermoeden is voldoende om in actie te komen! Wanneer een kind letsel vertoont, overleg dan direct met de JGZ- arts. Indien nodig kan deze het letsel beschrijven. Deze gegevens zijn van belang voor een eventueel onderzoek naar kindermishandeling. Ook informatie over andere kinderen in het gezin wordt betrokken bij de afwegingen.

1. Psycho-sociale signalen

Ontwikkelingsstoornissen:

- Achterblijven in taal-, spraak-, motorische-, emotionele en/of cognitieve ontwikkeling
- Schijnbare achterstand in verstandelijke ontwikkeling
- Regressief gedrag
- Niet zindelijk

Relationele problemen t.o.v. de ouders:

- Totale onderwerping aan de wensen van de ouders
- Sterk afhankelijk gedrag t.o.v. de ouders
- Onverschilligheid t.o.v. de ouders
- Kind is bang voor ouder
- Kind vertoont heel ander gedrag als ouders in de buurt zijn

Relationele problemen t.o.v. andere volwassenen:

- Bevriezing bij lichamelijk contact
- Allemansvriend
- Lege blik in de ogen en vermijden van oogcontact waakzaam, wantrouwend

Relationele problemen t.o.v. andere kinderen:

- Speelt niet met andere kinderen
- Is niet geliefd bij andere kinderen
- Wantrouwend
- Terugtrekken in eigen fantasiewereld

Gedragsproblemen:

- plotselinge gedragsverandering
- labiel, nerveus, gespannen
- depressief
- angstig
- passief, in zichzelf gekeerd, meegaand, apatisch, lusteloos
- agressief
- hyperactief
- destructief
- geen of nauwelijks spontaan spel, geen interesse in spel
- vermoeidheid, lusteloosheid

- niet huilen, niet lachen
- niet tonen van gevoelens, zelfs niet bij lichamelijke pijn
- schuld-en schaamtegevoelens
- zelfverwondend gedrag
- eetproblemen
- anorexia/boulimia
- slaapstoornissen
- bedplassen/broekpoepen

2. Signalen die specifiek zijn voor de schoolsituatie

- plotselinge achteruitgang in schoolprestaties
- leerproblemen
- vaak absent
- geheugen-en/of concentratieproblemen
- faalangst
- niet willen uitkleden voor de gymles
- altijd heel vroeg op school zijn
- na schooltijd bij school blijven hangen
- stipt op tijd thuis moeten zijn
- buiten school geen contact mogen hebben met andere kinderen

3. Medische signalen

Lichamelijke kenmerken (specifiek voor lichamelijke mishandeling):

- blauwe plekken
- krab-bijt-of brandwonden
- botbreuken
- littekens

Verzorgingsproblemen (specifiek voor verwaarlozing):

- slechte hygiëne
- onvoldoende kleding
- onvoldoende geneeskundige en tandheelkundige zorg, veel ongevallen door onvoldoende toezicht
- herhaalde ziekenhuisopnamen
- recidiverende ziekten door onvoldoende zorg
- traag herstel voor onvoldoende zorg

Overige medische signalen:

- ondervoeding
- achterblijven in lengtegroei
- psychosomatische klachten (buikpijn, misselijkheid, hoofdpijn)

4. Kenmerken ouders/gezin

Ouder-kind relatiestoornis:

- ouder troost kind niet bij huilen
- ouder klaagt overmatig over het kind
- ouder heeft irreële verwachtingen t.a.v. het kind
- ouder toont weinig belangstelling voor het kind

Signalen ouder:

- geweld in eigen verleden
- apathisch en (schijnbaar) onverschillig

- onzeker, nerveus, gespannen
- onderkoeld brengen van eigen emoties
- negatief zelfbeeld
- steeds naar andere artsen, ziekenhuizen gaan (shopping)
- afspraken niet nakomen
- kind opeens van school halen
- aangeven het bijna niet meer aan te kunnen
- ouder met psychiatrische problemen
- verslaafde ouder

- *gezinskenmerken*
- multi-probleemgezin
- ouder die er alleen voorstaat
- regelmatig wisselende samenstelling van gezin
- isolement
- vaak verhuizen
- sociaal –economische problemen: werkloosheid, slechte behuizing, migratie
- veel ziekte in gezin
- draaglast gezin gaat draagkracht te boven
- geweld wordt gezien als middel om problemen op te lossen

5. Specifieke signalen bij seksueel misbruik

Lichamelijke kenmerken:

- verwondingen aan genitaliën
- vaginale infecties en afscheiding
- jeuk bij vagina en/of anus
- problemen bij het plassen
- recidiverende urineweginfecties
- pijn in de bovenbenen
- pijn bij lopen en/of zitten
- seksueel overdraagbare ziekten

Relationele problemen:

- angst voor mannen of vrouwen in het algemeen of voor een man of vrouw in het bijzonder
- sterk verzorgend gedrag, niet passend bij de leeftijd van het kind (parentificatie)

Gedragsproblemen:

- afwijkend seksueel gedrag
- excessief en/of dwangmatig masturberen
- angst voor lichamelijk contact of juist zoeken van seksueel getint lichamelijk contact
- seksueel agressief en dwingend gedrag t.o.v. andere kinderen
- niet leeftijdsadequaat seksueel spel
- niet leeftijdsadequate kennis van seksualiteit
- angst voor zwangerschap
- angst om zich uit te kleden
- angst om op de rug te liggen
- negatief zelfbeeld: ontevredenheid over, boosheid op of schaamte voor eigen lichaam
- schrikken bij aangeraakt worden
- houterige motoriek (onderlichaam op slot)
- geen plezier in bewegingsspel

6. Signalen die specifiek zijn voor het syndroom van Münchhausen by Proxy (MBPS)

- onderzoeksgegevens kloppen niet met het ziektebeeld
- medische gegevens over eerdere behandelingen is moeilijk te verkrijgen
- symptomen verdwijnen wanneer verzorger en kind worden gescheiden
- een broertje of zusje is overleden of eveneens vaak ziek
- de moeder niet terugschrikt voor ingrijpende onderzoeken of het onder narcose brengen van het kind en daar zelfs op aan dringt
- voorvallen vinden in de avonden en weekenden plaats waarbij een beroep wordt gedaan op andere artsen
- de volgende klachten worden gepresenteerd: bewusteloosheid, insulten, apneu, diarree, overgeven, koorts, lethargie
- het kind heeft een aanzienlijke ziektegeschiedenis met steeds andere klachten
- de moeder is werkzaam in de gezondheidszorg of beschikt over een zeer grote medische kennis
- het verhaal van moeder bevat kleine tegenstrijdigheden
- vaak van arts wisselen
- Het onderscheid met postnatale depressie bij de moeder, wiegendood of kinderen die niet goed groeien veroorzaakt door iets anders dan MBPS, is dat in deze gevallen de moeders vaak dankbaar zijn als ze ontlast worden van de zorg voor hun kind, terwijl MBPS-moeders die zorg niet willen uitbesteden.

bewerking van Vecht 2000

Checklist signalen

Naam leerling(e):	
Leeftijd:	
School:	
Groep:	
Materiële omstandigheden ☐ Er zijn problemen betreffende de woning waarin de leerling woont. ☐ De leerling krijgt onvoldoende materiële verzorging of er is sprake van onvoldoende investering in algemeen gangbare uitgaven. ☐ Het gezin/de leerling heeft financiële problemen of is afhankelijk van een uitkering en/of anderen. ☐ Het gezin/de leerling woont in een buurt die ontoereikend of onveilig is voor het grootbrengen/opgroeien van leerlingen. ☐ Het gezin/de leerling heeft geen vaste woon- of verblijfplaats of verhuist vaak.	
Gezondheid, lichamelijk functioneren, seksualiteit en verzorging Het leefgebied 'Gezondheid' betreft de lichamelijke en de geestelijke gezondheid van de leerling en/of de ouder(s) en het functioneren en de ontwikkeling van de leerling. ☐ De leerling heeft problemen of een stoornis op het gebied van het emotionele en/of sociale functioneren en/of het gedrag. ☐ Risicovol gedrag van de ouder(s) en/of inadequate lichamelijke en medische verzorging die de (ongeboren) jeugdige kan schaden. ☐ De leerling heeft (onverklaarbaar) letsel en/of lichamelijke klachten die op kindermishandeling of jeugdprostitutie kunnen wijzen. ☐ De leerling is minderjarig en (aanstaand) ouder. ☐ Er is sprake van middelenmisbruik (alcohol, drugs, medicatie), gok- of computerverslaving bij de leerling en/of de ouder(s)/ander gezinslid. ☐ De ouder (of een ander gezinslid) heeft fysieke/zintuiglijke problemen en/of handicaps, sociale, emotionele, cognitieve of gedragsproblemen en/of een specifieke emotionele, gedrags- of persoonlijkheidsstoornis. ☐ Ingrijpende gebeurtenissen (life events).	
Opvoeding en gezinsrelaties	

Het leefgebied 'Opvoeding en Gezinsrelaties' betreft de pedagogische en relationele condities in het gezin waarin de leerling opgroeit.

- ☐ Er is onenigheid binnen het gezin of tussen de ouders en/of de relatie tussen jeugdige en ouders is problematisch.
- ☐ De leerling is slachtoffer van kindermishandeling.
- ☐ De ouders hebben problemen in de opvoeding van de leerling en/of er zijn factoren die het ouderschap bemoeilijken.
- ☐ Er is sprake van een civielrechtelijke kindbeschermingsmaatregel.
- ☐ Er zijn problemen met veranderingen in de gezinssamenstelling (die voor instabiliteit in het gezin zorgen).
- ☐ Er is sprake van hulpverlening aan een gezinslid vanwege ernstige problematiek.
- ☐ Een ander gezinslid dan de leerling is betrokken bij criminele activiteiten.

Onderwijs en Kinderopvang

Het leefgebied 'Onderwijs en Kinderopvang' betreft het onderwijs, kinderopvang en/of gastouderopvang. Daarnaast gaat het ook om de omstandigheden die de onderwijssituatie van het kind kunnen beïnvloeden.

- ☐ Het kind heeft problemen in het cognitief functioneren, leren en schoolprestaties.
- ☐ Het kind is van school/kinderopvang/gastouderopvang gestuurd.
- ☐ Het kind wisselt veelvuldig van school.
- ☐ Het kind is leerplichtig en gaat niet naar school.
- ☐ Kenmerken van de dagbesteding die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.
- ☐ Kenmerken van onderwijs, kinderopvang, gastouderopvang en/of betrokkenheid ouder(s) die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.
- ☐ Kenmerken van opleiding/werk/betrokkenheid ouder(s) die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.

Sociale omgeving buiten het gezin

Het leefgebied 'Sociale omgeving buiten het gezin en de school' betreft de omgeving (en met name de relaties in die omgeving) van de leerling buiten het gezin en buiten school/werk en het gedrag van de leerling in die omgeving. Dus bijvoorbeeld de kwaliteit van vriendschapsrelaties, het gedrag van de leerling (en evt. overlast/criminaliteit) op straat en openbare plekken (kinder- en jongerenwerk in buurthuis, winkels, cafés, etc.).

- ☐ Er is sprake van een gebrekkig(e) (interactie met het) sociaal netwerk van de ouders en/of de leerling heeft geen hobby's of interesses.
- ☐ De leerling en/of ouders maken geen of weinig gebruik van (sociale) voorzieningen en/of zijn onbereikbaar voor voorzieningen en/of zijn zorgwekkende zorgmijders.
- ☐ De leerling en/of zijn ouders ervaren uitsluiting, discriminatie of intimidatie/pesterij als gevolg van het behoren tot een specifieke groep.

O De relatie tussen de leerling en leeftijdsgenoten en/of volwassenen is problematisch.

O De leerling en/of zijn ouders hebben in de leefomgeving gedragsproblemen of zijn betrokken bij criminele activiteiten.

O De leerling is slachtoffer van criminaliteit.

O De leerling is makkelijk beïnvloedbaar door anderen en daardoor kwetsbaar.

Specifieke en andere signalen

Probleembeschrijving

Waar maakt u zich zorgen over? Wat neemt u concreet waar aan problemen bij de leerling, op school, in gezin of sociaal netwerk? Hoe vaak en in welke situatie(s) doet het probleem zich voor? Hoe lang speelt het probleem al? Omschrijf duidelijk de kern van het probleem dat aangepakt moet worden.

Eerdere of lopende aandacht, onderzoek, hulp of begeleiding

Wat heeft de school nu of eerder gedaan om het probleem aan te pakken, de situatie te veranderen? Heeft een externe organisatie nu of eerder iets gedaan om de probleemsituatie te veranderen? Indien er een diagnose is gesteld, geef aan welke.

Bijlage 4:

Melding bij Veilig Thuis

Inleiding

Beschrijf aan de hand van de aandachtspunten de situatie voor zover bekend en van toepassing. De aandachtspunten zijn helpend, maar ook leidend in het geven van de beschrijving per specifiek domein.

Algemeen Gegevens van de melder:

Naam:	
Adres:	
Telefoon:	
Relatie tot de betrokkenen	
Aanleiding en reden om nu te melden	
Vraag en verwachtingen	
Datum van de bespreking/aankondiging van de melding	
Zijn ouders/verzorgers op de hoogte van de melding, mondeling of schriftelijk	
Reactie ouder(s)/verzorgers	

Gezinsgegevens

Gegevens van de ouders/verzorgers (naam, adres(sen) en telefoon, burgerlijke staat).	
Gegevens van de leerling(n) (naam, geboortedatum, geslacht, adres, telefoonnummer, ouderlijk gezag).	

Vermoedelijke mishandeling

De aard, de ernst en het verloop (is er een toename in ernst; is er sprake van escalerende problematiek); frequentie (incidenteel/structureel). Informatie zo concreet mogelijk, gebaseerd op eigen waarneming en indrukken.

Beschrijving:

Jeugdige

Psychosociaal functioneren; lichamelijke gezondheid en letsel; ontwikkeling; bijzonderheden (bv. handicaps, ziekte).

Beschrijving:

Opvoeding/verzorging

Bescherming en veiligheid; basale verzorging; emotionele warmte (ondersteuning); regels en grenzen; stimulering; stabiliteit.

Beschrijving:

Ouders

Pedagogische kennis en vaardigheden; persoonlijk functioneren; beschikbaarheid (fysiek/emotioneel); voorgeschiedenis; partnerrelatie (duurzaamheid, klimaat).

Beschrijving

Gezin en omgeving

Gezinssamenstelling; gezinsklimaat (warm, kil, betrokken, "loszand" gezin, kluwengezin, aanpassend aan omgeving, eigen waarden en normenpatroon); de sociaaleconomische situatie; ingrijpende gebeurtenissen; sociaal netwerk (familie/professioneel) zowel voor jeugdige als gezin; de sociaal-culturele context.

Beschrijving:

Hulpverlening

Geschiedenis: welke hulp is er al geboden?
Huidige hulp: welke hulp is er nu aanwezig? Veranderings-(on)mogelijkheden van ouders; motivatie ouders/jeugdige

Beschrijving:

Belangrijke adressen

Geef hier een vermelding van de relevante adressen van de leerling(n) en ouders: School; huisarts; consultatiebureau; kinderopvang, hulpverlenende instanties (zoals: AMW, GGZ, Verslavingszorg); andere relevante instanties en ondersteunende contacten.

Beschrijving:

Datum melding:

